

Příloha A - tabulková příloha

Tabulka č. 1:

Jakého jste pohlaví?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
žena	8	53	10	67	18	60
muž	7	47	5	33	12	40
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 2:

Jaký je Váš věk?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
60-74 let	10	67	4	27	14	47
75-89 let	5	33	11	73	16	53
90 a více let	0	0	0	0	0	0
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 3:

Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
základní	6	40	1	7	7	23
vyučen/a	6	40	2	13	8	27
středoškolné	2	13	10	67	12	40
vysokoškolské	1	7	2	13	3	10
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 4:

Jak velká je obec, ve které žijete?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
do 20 tisíc obyvatel	15	100	0	0	15	50
nad 20 tisíc obyvatel	0	0	15	100	15	50
nevím	0	0	0	0	0	0
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 5:

V jakém typu bydlení žijete?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%

byt	0	0	14	93	14	47
rodinný dům	0	0	0	0	0	0
domov seniorů	15	100	0	0	15	50
jiný typ bydlení	0	0	1	7	1	3
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 6:

Jaké je Vaše rodinné zázemí?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
vynikající	6	40	5	33	11	37
dobré	4	27	10	67	14	47
ujde to	3	20	0	0	3	10
špatné	2	13	0	0	2	7
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 7:

Setkal/a jste se někdy s termínem diskriminace seniorů?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	4	27	6	40	10	33
ne	11	73	9	60	20	67
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 8:

Co podle Vás znamená termín "diskriminace seniorů?"

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
znevýhodnění starých lidí z důvodu věku	6	40	7	47	13	43
nezájem starých lidí o okolí	1	7	2	13	3	10
nespravedlnosti vůči starým lidem	4	27	5	33	9	30

jiné	4	27	1	7	5	17
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 9:

Slyšel/a jste někdy vtip, který si tropil žerty ze stáří? Pokud ano, uveďte, zda Vás takovéto žerty uráží.

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
slyšel/a jsem takovýto vtip, ale neuráží mě to	7	47	7	47	14	47
slyšel/a jsem takovýto vtip a uráží mě to	4	27	5	33	9	30
neslyšel/a jsem takovýto vtip	4	27	3	20	7	23
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 10:

Byl/a jste někdy nazván/a urážejícím jménem vztahujícím se k Vašemu věku?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	6	40	3	20	9	30
ne	9	60	12	80	21	70
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 11:

Jednalo se s Vámi s menší důstojností a respektem, protože jste stará/ý?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	3	20	4	27	7	23
ne	12	80	11	73	23	77
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 12:

Setkal/a jste se někdy s neuctivým chováním, bezohledností ze strany mladých lidí, protože jste stará/ý?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	5	33	7	47	12	40

ne	10	67	8	53	18	60
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 13:

Souhlasíte s názorem, že většina mladých lidí vnímá seniory negativně, protože jsou ekonomickou zátěží pro společnost?

	DS Vrchlabí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	8	53	5	33	13	43
ne	4	27	4	27	8	27
nevím	3	20	6	40	9	30
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 14:

Dostal/a jste se někdy do situace, v níž jste se cítil/a znevýhodněn/a, protože jste stará/ý?

Pokud ano, uveďte kde.

(možnost více odpovědí)

	DS Vrchlabí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	6	40	10	67	16	53
ve zdravotnickém zařízení	4	27	4	27	8	27
na úradě, v bance	0	0	2	13	2	7
v dopravních prostředcích	2	13	4	27	6	20
jinde	0	0	2	13	2	7
ne	9	60	5	33	14	47
celkem	21	140	27	180	48	160

Tabulka č.15:

Předpokládal u Vás lékař nebo sestra indispozici kvůli Vašemu věku?

	DS Vrchlabí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%

ano	3	20	3	20	6	20
ne	12	80	12	80	24	80
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 16:

Byla Vám odmítnuta léčba či lékařský zákrok z důvodu Vašeho věku, přestože toto nebylo z hlediska Vašeho zdravotního stavu kontraindikováno?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	0	0	1	7	1	3
ne	15	100	14	93	29	97
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 17:

Bylo Vám odmítnuto zaměstnání, protože jste stará/ý?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	0	0	2	13	2	7
ne	15	100	13	87	28	93
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 18:

Navštěvujete pravidelně kulturní akce? Pokud ne, tak proč? (možnost více odpovědí)

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	5	33	5	33	10	33
ne	10	67	10	67	20	67
málo nabídek kulturních akcí	1	7	0	0	1	3
špatná dostupnost (doprava)	3	20	1	7	4	13
špatný zdravotní stav	4	27	7	47	11	37
jiný důvod	2	13	3	20	5	17
celkem	25	167	26	173	51	170

Tabulka č. 19:

Myslíte si, že je ve Vašem městě pro seniory dostatek možností ke trávení volného času? (sportovní aktivity, přednášky, kluby seniorů atp.)

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	9	60	14	93	23	77
ne	5	33	0	0	5	17
nevím	1	7	1	7	2	7
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 20:

Sledujete hromadné sdělovací prostředky? (televizi, rádio, noviny)

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	14	93	15	100	29	97
ne	1	7	0	0	1	3
celkem	15	100	15	100	30	100

Tabulka č. 21:

Máte pocit, že některé pořady a reklamy v hromadných sdělovacích prostředcích zesměšňují seniory?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	3	21	3	20	6	21
ne	9	64	7	47	16	55
nevím	2	14	5	33	7	24
celkem	14	100	15	100	29	100

Tabulka č. 22:

Souhlasíte s názorem, že mediální obraz starých lidí je v hromadných sdělovacích prostředcích prezentován jako negativní?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	7	50	5	33	12	41
ne	7	50	7	47	14	48
nevím	0	0	3	20	3	10
celkem	14	100	15	100	29	100

Tabulka č. 23:

Vysílá podle Vás televize dostatečné množství pořadů pro seniory?

	DS Vrchlábí		KS Praha 9		Celkem	
	n _i	%	n _i	%	n _i	%
ano	9	64	8	53	17	59
ne	2	14	1	7	3	10
nevím	3	21	6	40	9	31
celkem	14	100	15	100	29	100

Tabulka č. 24 - Křížení proměnné "pohlaví" (s1) s diskriminačními otázkami (d9-d23; vyjma č. 18 + 20)

		Pohlaví			
		Muž		Žena	
Otázka	Varianty odpovědi	n _i	%	n _i	%
č. 9: Slyšel/a jste někdy vtip, který si tropil žerty ze stáří? Pokud ano, uveďte, zda Vás takovéto žerty uráží.	slyšel/a jsem takovýto vtip, ale neuráží mě to	6	50	8	44
	slyšel/a jsem takovýto vtip a uráží mě to	4	33	5	28
	neslyšel/a jsem takovýto vtip	2	17	5	28
č. 10: Byl/a jste někdy nazván/a urážejícím jménem vztahujícím se k Vašemu věku?	ano	4	33	5	28
	ne	8	67	13	72
č. 11: Jednalo se s Vámi s menší důstojností a respektem, protože jste stará/ý?	ano	3	25	4	22
	ne	9	75	14	78
č. 12: Setkal/a jste se někdy s neuctivým chováním, bezohledností ze strany mladých lidí, protože jste stará/ý?	ano	4	33	8	44
	ne	8	67	10	56
č. 13: Souhlasíte s názorem, že většina mladých lidí vnímá seniory negativně, protože jsou ekonomickou zátěží pro společnost?	ano	6	50	8	44
	ne	3	25	4	22
	nevím	3	25	6	33
č. 14: Dostal/a jste se někdy do situace, v níž jste se cítil/a znevýhodněn/a, protože jste stará/ý? Pokud ano, uveďte kde. (možnost více odpovědí)	ano	7	58	9	50
	ne	5	42	9	50
č. 15: Předpokládal u Vás lékař nebo sestra indispozici kvůli Vašemu věku? (např. že špatně slyšíte, nerozumíte informacím, protože jste stará/ý atp.)	ano	2	17	4	22
	ne	10	83	14	78
č. 16: Byla Vám odmítnuta léčba či lékařský zákrok (např. operace - výměna kloubu, transplantace, lázně, ...) z důvodu Vašeho věku, přestože toto nebylo z hlediska Vašeho zdravotního stavu kontraindikováno?	ano	0	0	1	6
	ne	12	100	17	94
č. 17: Bylo Vám odmítnuto zaměstnání, protože jste stará/ý?	ano	0	0	2	11
	ne	12	100	16	89
č. 19: Myslíte si, že je ve Vašem městě pro seniory dostatek možností ke trávení volného času? (sportovní aktivity, přednášky, kluby seniorů atp.)	ano	10	83	13	72
	ne	2	17	3	17
	nevím	0	0	2	11
č. 21: Máte pocit, že některé pořady a reklamy v hromadných sdělovacích prostředcích zesměšňují seniory?	ano	2	17	4	24
	ne	8	67	8	47
	nevím	2	17	5	29
č. 22: Souhlasíte s názorem, že mediální obraz starých lidí je v hromadných sdělovacích prostředcích prezentován jako negativní?	ano	5	42	7	41
	ne	6	50	8	47
	nevím	1	8	2	12
č. 23: Vysílá podle Vás televize dostatečné množství pořadů pro seniory?	ano	7	58	10	59
	ne	1	8	2	12
	nevím	4	33	5	29

Tabulka č. 25 -křížení proměnné "rodinné zázemí" (s6) z diskriminačními otázkami (d9-d23); vyjma č. 18 + 20		Rodinné zázemí							
		Vynikající		Dobré		Ujde to		Špatné	
Otázka	Varianty odpovědi	n _i	%	n _i	%	n _i	%	n _i	%
č. 9: Slyšel/a jste někdy vtip, který si tropil žerty ze stáří? Pokud ano, uveďte, zda Vás takovéto žerty uráží.	slyšel/a jsem takovýto vtip, ale neuráží mě to	6	55	7	50	0	0	1	50
	slyšel/a jsem takovýto vtip a uráží mě to	3	27	4	29	1	33	1	50
	neslyšel/a jsem takovýto vtip	2	18	3	21	2	67	0	0
č. 10: Byl/a jste někdy nazván/a urážejícím jménem vztahujícím se k Vašemu věku?	ano	2	18	2	14	3	100	2	100
	ne	9	82	12	86	0	0	0	0
č. 11: Jednalo se s Vámi s menší důstojností a respektem, protože jste stará/ý?	ano	1	9	4	29	1	33	1	50
	ne	10	91	10	71	2	67	1	50
č. 12: Setkal/a jste se někdy s neuctivým chováním, bezohledností ze strany mladých lidí, protože jste stará/ý?	ano	4	36	4	29	3	100	1	50
	ne	7	64	10	71	0	0	1	50
č. 13: Souhlasíte s názorem, že většina mladých lidí vnímá seniory negativně, protože jsou ekonomickou zátěží pro společnost?	ano	3	27	6	43	3	100	2	100
	ne	3	27	4	29	0	0	0	0
	nevím	5	45	4	29	0	0	0	0
č. 14: Dostal/a jste se někdy do situace, v níž jste se cítil/a znevýhodněn/a, protože jste stará/ý? Pokud ano, uveďte kde. (možnost více odpovědí)	ano	4	36	7	50	3	100	2	100
	ne	7	64	7	50	0	0	0	0
č.15: Předpokládal u Vás lékař nebo sestra indispozici kvůli Vašemu věku? (např. že špatně slyšíte, nerozumíte informacím, rotože jste stará/ý atp.)	ano	1	9	3	21	1	33	1	50
	ne	10	91	11	79	2	67	1	50
č. 16: Byla Vám odmítnuta léčba či lékařský zákrok (např. operace - výměna kloubu, transplantace, lázně, ...) z důvodu Vašeho věku, přestože toto nebylo z hlediska Vašeho zdravotního stavu kontraindikováno?	ano	0	0	1	7	0	0	0	0
	ne	11	100	13	93	3	100	2	100
č. 17: Bylo Vám odmítnuto zaměstnání, protože jste stará/ý?	ano	1	9	1	7	0	0	0	0
	ne	10	91	13	93	3	100	2	100
č. 19: Myslíte si, že je ve Vašem městě pro seniory dostatek možností ke trávení volného času? (sportovní aktivity, přednášky, kluby seniorů atp.)	ano	9	82	11	79	2	67	1	50
	ne	1	9	2	14	1	33	1	50
	nevím	1	9	1	7	0	0	0	0
č. 21: Máte pocit, že některé pořady a reklamy v hromadných sdělovacích prostředcích zesměšňují seniory?	ano	2	18	2	15	1	33	1	50
	ne	8	73	6	46	1	33	1	50
	nevím	1	9	5	38	1	33	0	0
č. 22: Souhlasíte s názorem, že mediální obraz starých lidí je v hromadných sdělovacích prostředcích prezentován jako negativní?	ano	5	45	3	23	2	67	2	100
	ne	6	55	7	54	1	33	0	0
	nevím	0	0	3	23	0	0	0	0
č. 23: Vysílá podle Vás televize dostatečné množství pořadů pro seniory?	ano	10	91	6	46	0	0	1	50
	ne	0	0	1	8	1	33	1	50
	nevím	1	9	6	46	2	67	0	0

Příloha B

DOTAZNÍK ZAMĚŘENÝ NA DISKRIMINACI SENIORŮ V SOUČASNÉ ČESKÉ SPOLEČNOSTI

Vážená paní / Vážený pane,

dotazník, který se k Vám dostal, je zaměřen na zjištění diskriminace u seniorů. V otázkách, kde je odpověď ANO/NE nebo ANO/NE/NEVÍM, označte prosím pouze jednu variantu. U dalších otázek postupujte dle pokynů k otázce. Odpovědi na jednotlivé otázky označte křížkem. Otázky, které to umožňují, prosím okomentujte krátkými projevy. Dotazník je anonymní a veškeré údaje, které v něm budou zjištěny, slouží pouze pro účel výzkumu a zpracování diplomové práce. Děkuji Vám za ochotu a trpělivost při vyplňování dotazníku a přeji Vám hodně zdraví. Markéta Skálová.

Otázka č. 1 Jakého jste pohlaví?

- žena
- muž

Otázka č. 2 Jaký je Váš věk?

- 60-74 let
- 75-89 let
- 90 a více let

Otázka č. 3 Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- základní
- vyučen/a
- středoškolské
- vysokoškolské

Otázka č. 4 Jak velká je obec ve které žijete?

- do 20 tisíc obyvatel
- nad 20 tisíc obyvatel
- nevím

Otázka č. 5 V jakém typu bydlení žijete?

- byt
- rodinný dům
- domov důchodců
- jiný typ bydlení

Otázka č. 6 Jaké je Vaše rodinné zázemí? (zvolte jednu odpověď)

- vynikající
- dobré
- ujde to
- špatné

Otázka č. 7 Setkal/a jste se někdy s termínem diskriminace seniorů?

- ano
- ne

Otázka č. 8 Co podle Vás znamená termín „diskriminace seniorů?“ (vyberte jednu odpověď, popř. dopište)

- znevýhodnění starých lidí z důvodu věku

- nezájem starých lidí o okolí
- nespravedlnosti vůči starým lidem
- jiné

Otázka č. 9 Slyšel/a jste někdy vtip, který si tropil žerty ze stáří? Pokud ano, uveďte, zda Vás takovéto žerty uráží. *(Vyberte jednu možnost)*

- slyšel/a jsem takový vtip, ale neuráží mě to
- slyšel/a jsem takový vtip a uráží mě to
- neslyšel/a jsem takový vtip

Otázka č. 10 Byl/a jste někdy nazván/a urážejícím jménem vztahujícím se k Vašemu věku?

- ano
- ne

Otázka č. 11 Jednalo se s Vámi s menší důstojností a respektem, protože jste stará/ý?

- ano
- ne

Otázka č. 12 Setkal/a jste se někdy s neuctivým chováním, bezohledností ze strany mladých lidí, protože jste stará/ý?

- ano
- ne

Otázka č. 13 Souhlasíte s názorem, že většina mladých lidí vnímá seniory negativně, protože jsou ekonomickou zátěží pro společnost?

- ano
- ne
- nevím

Otázka č. 14 Dostal/a jste se někdy do situace, v níž jste se cítil/a znevýhodněn/a, protože jste stará/ý? (Pokud ano, uveďte kde. Vyberte jednu nebo více z následujících možností, popř. dopište)

- ano
- ve zdravotnickém zařízení
- na úřadě, v bance
- v dopravních prostředcích
- jinde
- ne

Otázka č. 15 Předpokládal u Vás lékař nebo sestra indispozici kvůli Vašemu věku? (např. že špatně slyšíte, nerozumíte informacím, protože jste stará/ý atp.)

- ano
- ne

Otázka č. 16 Byla Vám odmítnuta léčba či lékařský zákrok (např. operace - výměna kloubu, transplantace, lázně, ...) z důvodu Vašeho věku, přestože toto nebylo z hlediska Vašeho zdravotního stavu kontraindikováno?

- ano
- ne

Otázka č. 17 Bylo Vám odmítnuto zaměstnání, protože jste stará/ý?

- ano
- ne

Otázka č. 18 Navštěvujete pravidelně kulturní akce? Pokud ne, tak proč?

(Pokud ne, uveďte důvod. Vyberte jednu nebo více z následujících možností, popř. dopište)

- ano
- ne
- málo nabídek kulturních akcí
- špatná dostupnost (doprava)
- špatný zdravotní stav
- jiný důvod

Otázka č. 19 Myslíte si, že je ve Vašem městě pro seniory dostatek možností k trávení volného času? (sportovní aktivity, vzdělávací aktivity, přednášky, kluby seniorů atp.)

- ano
- ne
- nevím

Otázka č. 20 Sledujete hromadné sdělovací prostředky? (televizi, rádio, noviny)

- ano
- ne

Otázka č. 21 Máte pocit, že některé pořady a reklamy v hromadných sdělovacích prostředcích zesměšňují seniory? (Odpovídají pouze Ti, kteří sledují.)

- ano
- ne
- nevím

Otázka č. 22 Souhlasíte s názorem, že mediální obraz starých lidí je v hromadných sdělovacích prostředcích prezentován jako negativní?

- ano
- ne
- nevím

Otázka č. 23 Vysílá podle Vás televize dostatečné množství pořadů pro seniory? (odpovídají pouze ti, co sledují televizi)

- ano
- ne
- nevím

Příloha C

„Ageismus“ – dotazník dle Palmore (2000)

1. Slyšel/a jsem vtip, který si tropil žerty ze stáří.
2. Dostal/a jsem pohlednici k narozeninám, která si dělala legraci ze stáří.
3. Byl/a jsem ignorován/a nebo nebrán/a vážně kvůli stáří.
4. Byl/a jsem nazván/a urážejícím jménem vztahující se k mému stáří.
5. Jednalo se se mnou blahosklonně nebo jsem byl umluven/a, protože jsem starý/á.
6. Byla mi odepřena půjčka na bytovou výstavbu, protože jsem starý/á.
7. Měl/a jsem potíže se získáním půjčky, protože jsem starý/á.
8. Byla mi odepřena pozice vedoucího, protože jsem starý.
9. Byl/a jsem odmítnut/a jako neatraktivní, protože jsem starý/á.
10. Jednalo se se mnou s menší důstojností a respektem, protože jsem starý/á.
11. Číšník nebo číšnice mě ignorovali, protože jsem starý/á.
12. Lékař nebo sestra předpokládali mou indispozici kvůli mému věku.
13. Byla mi odmítnuta léčba, protože jsem starý/á.
14. Bylo mi odmítnuto zaměstnání, protože jsem starý/á.
15. Bylo mi odmítnuto povýšení, protože jsem starý/á.
16. Někteří předpokládali, že neslyším dobře, protože jsem starý/á.
17. Někteří předpokládali, že nerozumím dobře, protože jsem starý/á.
18. Někdo mi řekl, jsi příliš starý/á pro to a to.
19. Můj dům byl cílem ničení, protože jsem starý/á.
20. Byl/a jsem obětí kriminálního činu, protože jsem s